EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 17.10.2023
COM(2023) 582 final

2023/0355 (COD)

Förslag till

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS BESLUT

om ändring av direktiv 2014/62/EU vad gäller vissa rapporteringskrav

MOTIVERING

1. BAKGRUND TILL FÖRSLAGET

• Motiv och syfte med förslaget

I sitt meddelande *EU:s konkurrenskraft på lång sikt – efter 2030*[1] betonar kommissionen vikten av ett regelverk som säkerställer att målen uppnås till lägsta möjliga kostnad. Kommissionen har därför åtagit sig att göra en ny satsning för att rationalisera och förenkla rapporteringskraven, med det slutliga målet att minska sådana bördor med 25 %, utan att det undergräver de därmed sammanhängande politiska målen.

Rapporteringskrav spelar en viktig roll för att säkerställa korrekt övervakning och verkställande av lagstiftning. Kostnaderna uppvägs överlag till stor del av den nytta kraven medför, särskilt när det gäller att övervaka och säkerställa efterlevnad av viktiga politiska åtgärder. Rapporteringskrav kan dock också medföra oproportionerliga bördor för berörda parter, särskilt för små och medelstora företag och mikroföretag, bland annat på grund av organisatorisk och teknisk utveckling som kräver en anpassning av de ursprungliga rapporteringskraven. När fler och fler krav införs över tid kan det leda till överflödiga, överlappande eller föråldrade skyldigheter, ineffektiva frekvenser och tidsfrister eller bristfälliga insamlingsmetoder.

Att rationalisera rapporteringsskyldigheterna och minska de administrativa bördorna är därför en prioritering. Syftet med föreliggande förslag är mot denna bakgrund att förenkla ett initiativ som ingår i den övergripande ambitionen att skapa en ”ekonomi för människor” inom politikområdet Ekonomiska och monetära unionen.

Förslaget kommer att rationalisera rapporteringsskyldigheterna genom att avskaffa rapportering som inte längre behövs.

Det handlar om rapporteringskrav för offentliga myndigheter. Förslaget avskaffar skyldigheten i artikel 11 i direktiv 2014/62/EU[2] för medlemsstaternas behöriga myndigheter att lämna statistik till kommissionen om antalet förfalskningsbrott och om antalet personer som har lagförts och dömts för förfalskningsbrott. Det är svårt för medlemsstaternas myndigheter att samla in och lämna tillförlitliga uppgifter för att följa denna bestämmelse och uppgifterna är dessutom inte av grundläggande betydelse för tillämpningen av denna rättsakt.

• Förenlighet med befintliga bestämmelser inom området

Förslaget ingår i ett första åtgärdspaket för att rationalisera rapporteringskraven. Detta är ett steg i en process där man på ett heltäckande sätt ser över de befintliga rapporteringskraven för att bedöma deras fortsatta relevans och göra dem mer effektiva.

Den rationalisering som uppnås genom dessa åtgärder kommer av följande skäl inte att påverka uppnåendet av målen inom detta politikområde:

Huvudsyftet med direktiv 2014/62/EU är att genom straffrättsliga bestämmelser skydda euron och andra valutor mot förfalskningar.

Direktivet innehåller minimiregler gällande definitionen av straffbara gärningar och påföljder när det gäller förfalskningar av euron och andra valutor samt gemensamma bestämmelser för

[1] COM(2023) 168 final.
[2] EUT L 151, 21.5.2014, s. 1.

att bekämpa och utreda dessa brott på ett mer kraftfullt sätt samt förbättra samarbetet mot förfalskningar.

Några av de viktigaste delarna av direktivet är kriminaliseringen av ”framställning” och ”spridning” av förfalskade sedlar och mynt liksom av ”förberedelsearbete”, t.ex. framställning av säkerhetsdetaljer, samt bestämmelser om straffrättsliga påföljder, territorialitetsprincipen och extraterritoriell jurisdiktion. Det innehåller även en bestämmelse om användning av vissa utredningsverktyg och en bestämmelse för att säkerställa att nationella analyscentrum och nationella centrum för myntanalys kan analysera euroförfalskningar under pågående rättsliga förfaranden. För att det ska vara möjligt att uppnå målen med direktivet är det viktigt att dessa bestämmelser verkligen införlivas i nationell lagstiftning.

Enligt direktivet måste medlemsstaternas dessutom lämna relevant statistik till kommissionen om antalet straffbara gärningar som rör falska sedlar och mynt och antalet personer som lagförts och dömts.

Sådana data skulle i princip göra det lättare att få en mer heltäckande bild av problemet med förfalskningar i EU som helhet och därmed bidra till utformningen av en effektivare respons.

Erfarenheterna har dock visat att den statistik om rättsliga förfaranden gällande euroförfalskningar som tas fram av medlemsstaterna i enlighet med denna bestämmelse inte är jämförbar utan ofta splittrad, ofullständig och felaktig. Det betyder att skyldigheten i praktiken inte bidrar till övervakningen och utvärderingen av om direktivet har uppnått sitt mål.

Att medlemsstater inte uppfyller skyldigheter i fråga om statistikrapportering är i regel inte ett skäl att befria dem från dessa skyldigheter. Det bör tvärtom leda till ansträngningar att uppfylla skyldigheterna, t.ex. genom att kommissionen testar olika metoder och/eller främjar gemensamma rapporteringsstandarder och format som kan ligga till grund för medlemsstaternas rapporteringsskyldigheter.

När det gäller just euroförfalskningar finns det dock redan rapporteringsskyldigheter gällande antalet falska sedlar och mynt som tagits i beslag. Nationella myndigheter i EU-länderna är skyldiga att lämna in falska sedlar och mynt till sina nationella analyscentrum för analys och identifiering. Banker och andra kreditinstitut måste ta alla sedlar och mynt som de misstänker är falska ur omlopp och överlämna dem till relevanta nationella myndigheter.

I fråga om omfattning och utveckling är detta fenomen därför väl dokumenterat och känt för behöriga nationella myndigheter[3]. När det gäller just detta brottsområde är därför skyldigheten att rapportera statistik om straffrättsliga förfaranden inte helt nödvändig för att säkerställa att direktivets mål uppnås och övervakas.

- **Förenlighet med unionens politik inom andra områden**

Genom programmet om lagstiftningens ändamålsenlighet och resultat (Refit-programmet) säkerställer kommissionen att dess lagstiftning är ändamålsenlig, anpassad efter berörda parters behov och minimerar bördorna samtidigt som målen uppnås. Detta förslag är därför en del av Refit-programmet, och det minskar komplexiteten i rapporteringsbördan till följd av EU:s rättsliga miljö.

Även om vissa rapporteringskrav är nödvändiga krävs det att de är så effektiva som möjligt, att överlappningar undviks, att onödiga bördor undanröjs och att digitala och driftskompatibla lösningar används i största möjliga mån.

[3] Alla data om falska sedlar och mynt registreras i ECB:s system för övervakning av penningförfalskningar (Counterfeit Monitoring system – CMS) och delas med nationella behöriga myndigheter genom rapporter och möten i expertgrupper.

Det aktuella förslaget rationaliserar rapporteringskraven och gör att offentliga myndigheter kan uppnå lagstiftningens mål på ett effektivare och mindre betungande sätt.

2. RÄTTSLIG GRUND, SUBSIDIARITETSPRINCIPEN OCH PROPORTIONALITETSPRINCIPEN

- **Rättslig grund**

Den rättsliga grunden för detta förslag är artikel 83.1 om straffrättsligt samarbete, vilket är förenligt med direktiv 2014/62/EU.

- **Subsidiaritetsprincipen (för icke-exklusiv befogenhet)**

De rapporteringskrav som det är fråga om åläggs genom EU:s lagstiftning. För att säkerställa rättssäkerhet och en enhetlig rapportering är det därför lämpligast att rationalisera dem på EU-nivå. På så sätt säkerställs lika regler för de offentliga myndigheter inom EU som gynnas av den rationalisering av rapporteringskraven som dessa åtgärder ska leda till.

- **Proportionalitetsprincipen**

Rationaliseringen av rapporteringskraven förenklar den rättsliga ramen genom små ändringar av de befintliga kraven som inte påverkar sakinnehållet vad gäller det övergripande politiska målet. Förslaget är därför begränsat till de ändringar som krävs för att säkerställa en effektiv rapportering utan att några väsentliga delar av den berörda lagstiftningen ändras.

- **Val av instrument**

Med tanke på att ändringarna bara gäller avskaffandet av en skyldighet för medlemsstaterna att lämna uppgifter, vilket inte kräver något införlivande från medlemsstaternas sida, bedöms ett beslut av Europaparlamentet och rådet som antas i enlighet med förfarandet i artikel 83.1 i EUF-fördraget vara det lämpligaste rättsliga instrumentet.

3. RESULTAT AV EFTERHANDSUTVÄRDERINGAR, SAMRÅD MED BERÖRDA PARTER OCH KONSEKVENSBEDÖMNINGAR

- **Efterhandsutvärderingar/kontroller av ändamålsenligheten med befintlig lagstiftning**

Ej tillämpligt.

- **Samråd med berörda parter**

Ej tillämpligt.

- **Insamling och användning av sakkunnigutlåtanden**

Detta förslag har fastställts efter en intern granskning av befintliga rapporteringsskyldigheter och baserat på erfarenheterna från genomförandet av den relaterade lagstiftningen. Eftersom detta är ett steg i processen för kontinuerlig bedömning av rapporteringskrav som följer av EU-lagstiftningen kommer granskningen av sådana bördor och konsekvenserna för berörda parter att fortsätta.

- **Konsekvensbedömning**

Förslaget avser begränsade och riktade ändringar av lagstiftningen i syfte att rationalisera rapporteringskraven. Ändringarna baseras på erfarenheterna från genomförandet av lagstiftningen. De har inga betydande konsekvenser för politiken utan säkerställer endast ett mer effektivt och ändamålsenligt genomförande. Dess riktade karaktär och avsaknaden av relevanta politiska alternativ innebär att en konsekvensbedömning inte är nödvändig.

- **Lagstiftningens ändamålsenlighet och förenkling**

Detta är ett Refit-förslag som syftar till att förenkla lagstiftningen och minska bördorna för berörda parter.

Det kommer att minska den administrativa bördan för behöriga myndigheter genom att avskaffa ett överflödigt krav på statistikrapportering.

- **Grundläggande rättigheter**

Ej tillämpligt.

4. BUDGETKONSEKVENSER

Ej tillämpligt.

5. ÖVRIGA INSLAG

- **Förklarande dokument (för direktiv)**

Ej tillämpligt.

- **Ingående redogörelse för de specifika bestämmelserna i förslaget**

Genom detta förslag upphävs artikel 11 i direktiv 2014/62/EU om straffrättsligt skydd av euron och andra valutor mot penningförfalskning under det att hänsyn tas till de särskilda omständigheter som är relevanta för att bekämpa förfalskningar av sedlar och mynt och av euron. Därmed avskaffas överflödiga krav på statistikrapportering som införs genom den bestämmelsen.

2023/0355 (COD)

Förslag till

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS BESLUT

om ändring av direktiv 2014/62/EU vad gäller vissa rapporteringskrav

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 83.1,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,

efter översändande av utkastet till lagstiftningsakt till de nationella parlamenten,

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande[4],

i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet, och

av följande skäl:

(1) Rapporteringskrav spelar en viktig roll för att säkerställa korrekt övervakning och verkställande av lagstiftning. Det är dock viktigt att rationalisera dessa krav för att säkerställa att de uppfyller sitt avsedda syfte och för att begränsa den administrativa bördan.

(2) Enligt artikel 11 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/62/EU[5] måste medlemsstaterna åtminstone vartannat år lämna statistik till kommissionen om antalet straffbara gärningar gällande falska sedlar och mynt samt antalet personer som lagförts och dömts för dessa straffbara gärningar.

(3) När det gäller euroförfalskningar finns det redan rapporteringsskyldigheter om antalet falska sedlar och mynt som tagits i beslag, närmare bestämt i artikel 3.1 i rådets förordning (EG) nr 1338/2001[6]. I fråga om omfattning och utveckling är detta fenomen väl dokumenterat och känt för behöriga nationella myndigheter. När det gäller just detta brottsområde är skyldigheten att rapportera statistik om straffrättsliga förfaranden därför inte helt nödvändig för att säkerställa att målen med direktiv 2014/62/EU uppnås och kontrolleras.

(4) Kravet i artikel 11 i direktiv 2014/62/EU bör därför avskaffas i enlighet med kommissionens meddelande *EU:s konkurrenskraft på lång sikt – efter 2030*[7].

(5) I enlighet med artiklarna 1 och 2 i protokoll nr 22 om Danmarks ställning, fogat till fördraget om Europeiska unionen (*EU-fördraget*) och fördraget om Europeiska

---

4 EUT C 271, 19.9.2013, s. 42.

5 Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/62/EU av den 15 maj 2014 om straffrättsligt skydd av euron och andra valutor mot penningförfalskning och om ersättande av rådets rambeslut 2000/383/RIF (EUT L 151, 21.5.2014, s. 1).

6 Rådets förordning (EG) nr 1338/2001 av den 28 juni 2001 om fastställande av nödvändiga åtgärder för skydd av euron mot förfalskning (EGT L 181, 4.7.2001, s. 6).

7 COM(2023) 168.

unionens funktionssätt (*EUF-fördraget*), deltar Danmark inte i antagandet av detta beslut, som inte är bindande för eller tillämpligt på Danmark.

(6) [”I enlighet med artikel 3 i protokoll nr 21 om Förenade kungarikets och Irlands ställning med avseende på området med frihet, säkerhet och rättvisa, fogat till EU-fördraget och EUF-fördraget, har Irland meddelat att det önskar delta i antagandet och tillämpningen av detta beslut” ELLER ”I enlighet med artiklarna 1 och 2 i protokoll nr 21 om Förenade kungarikets och Irlands ställning med avseende på området med frihet, säkerhet och rättvisa, fogat till EU-fördraget och EUF-fördraget, och utan att det påverkar tillämpningen av artikel 4 i det protokollet, har Irland meddelat att det önskar delta i antagandet och tillämpningen av detta beslut”.].

(7) Direktiv 2014/62/EU bör därför ändras i enlighet med detta.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Artikel 11 i direktiv 2014/62/EU ska utgå.

Artikel 2

Detta beslut riktar sig till medlemsstaterna i enlighet med fördragen.

Utfärdat i Bryssel den

På Europaparlamentets vägnar	*På rådets vägnar*
Ordförande	*Ordförande*